

**Kleurrijk
Langedijk**

Midden in de Langedijker samenleving!

«De burger centraal»

Coalitiedocument 2010 – 2014

Inleiding

Na de verkiezingen van 3 maart 2010 bleek dat Kleurrijk Langedijk in de raad van de gemeente Langedijk de partij werd met de meeste kiezers achter zich. Deze fractie heeft dan ook het initiatief genomen bij de coalitievorming. Na een consulterende ronde met alle andere fracties is er gezocht naar een coalitie die in ieder geval uit tenminste twee lokale – niet landelijk gebonden – partijen zou bestaan. Dat was voor Kleurrijk Langedijk een voorwaarde.

Allerlei combinaties zijn beproefd, waarbij het streven was een coalitie te vinden met een zo ruim mogelijke meerderheid in de gemeenteraad. Uiteindelijk is een coalitie ontstaan die bestaat uit Kleurrijk Langedijk, Dorpsbelang Langedijk, Hart voor Langedijk/D66 en GroenLinks. Een poging om de coalitie te verbreden met een vijfde partij bleek niet haalbaar. Deze coalitie steunt op elf zetels in de gemeenteraad. De coalitie houdt de deur open naar andere fracties.

Het proces van coalitievorming wordt – voor zover het haar bemiddeling betreft – beschreven in de eindrapportage van mevrouw M. van Kampen-Nouwen, die als (in)formateur werd aangezocht.

De verkiezingsuitslag betekent een hertekening van het politieke landschap. Lokale partijen zijn sterker in de raad vertegenwoordigd dan in de vorige raadsperiode. Kiezers hebben daarmee aangegeven de thema's uit de verkiezingsprogramma's van deze partijen belangrijk te vinden. Dat signaal wordt vertaald in dit coalitiedocument. Daarnaast zijn er vanzelfsprekend onderwerpen van beleid en bestuur die vanuit de vorige raadsperiode voortgezet zullen worden. De coalitie heeft een coalitieakkoord gesloten waarin de voor haar essentiële zaken worden geregeld. Niet beschreven onderwerpen zijn daarmee niet onbelangrijk, maar kunnen in het normale duale bestel worden bediscussieerd en naar besluiten geleid. De collegepartijen respecteren verschillen van opvatting binnen en buiten het verband van de coalitie.

De coalitie is overeengekomen dat er een college van vier wethouders zal komen met een omvang van 3,6 fte. Het college bepaalt zelf de portefeuillevverdeling; bij de selectie van wethouderskandidaten is rekening gehouden met de te bemensen beleidsterreinen.

De verhouding tussen college en raad is dual. Ieder zijn eigen verantwoordelijkheid dus. De taken van de raad zijn kaderstellend, budgetterend en controlerend. Het college is naast de wettelijke taken verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering.

Thema's

Burgerparticipatie

Voor de coalitie is burgerparticipatie een heel belangrijk thema. Burgerparticipatie omvat alle methoden om burgers bij gemeentelijk beleid te betrekken. Het gaat daarbij zowel om de inbreng van burgers op het moment dat er nog beleidsruimte is als om de wettelijke inspraakprocedures. De coalitie onderscheidt – in navolging van de Nationale ombudsman¹ – drie belangrijke elementen:

- Het is van belang dat bij de voorbereiding goed wordt nagedacht over de vorm van participatie die wordt gekozen, tevoren worden heldere keuzes gemaakt
- De gemeente is echt geïnteresseerd in en hecht waarde aan de bijdrage van de burger
- Een goede informatievoorziening tijdens het hele participatieproces is cruciaal voor het welslagen ervan: de gemeente zorgt voor actieve en adequate informatieverstrekking.

Deze aanpak is voor de coalitie leidend. Het college motiveert steeds of en zo ja hoe het de burger betreft bij beleids- en besluitvorming. Criteria daarbij zijn: heeft het invloed op de leefomgeving en is er ruimte voor participatie.

Burgerparticipatie en deregulering worden een onderdeel van de portefeuille van een van de wethouders.

Burgerparticipatie heeft tot doel de betrokkenheid van burgers te vergroten, het is geen plaatsvervangende besluitvorming. College en raad houden hun eigen verantwoordelijkheid en lopen daar ook niet voor weg. De raad stelt de kaders, het college voert uit en gebruikt het instrument van de burgerparticipatie daarbij om de betrokkenheid van de inwoners te vergroten.

Een van de vormen van burgerparticipatie is dorpsgericht samenwerken (DGS). De raad sprak op 12 januari 2010 over de evaluatie ervan en besloot – na amendering van het collegevoorstel – over de wijze van herijking van het dorpsgericht samenwerken.

Dit raadsbesluit is voor de coalitie leidend.

Voorts heeft de coalitie kennisgenomen van de conceptstartnotitie interactieve beleidsvorming. Interactieve beleidsvorming is een van de middelen van burgerparticipatie. Gelet op het grote belang dat de coalitie hieraan hecht zal de raad nauw betrokken worden bij de uitwerking van de startnotitie. Het college zal daartoe de nodige stappen zetten.

Woningbouw

De coalitie vindt dat de oorspronkelijke lintbebouwing van Langedijk moet worden gerespecteerd. Zij heeft voorts een sterke voorkeur voor inbreiden, liever dan (nieuwe) grootschalige uitleglocaties. Verder wordt vastgesteld dat de demografische ontwikkeling aan verandering onderhevig is en dat de huidige provinciale opvatting over nieuwe woningbouwlocaties anders is dan in het streekplan Noord-Holland Noord. De coalitie is geen voorstander van de planontwikkelingen Westerdel. De planontwikkeling is echter in een vergevorderd stadium, de gemeente heeft grondposities ingenomen en de tot nu toe gemaakte kosten en de aangegane verplichtingen zijn substantieel.

¹ Zie de participatiewijzer, behorende bij het rapport «We gooien het de inspraak in» - rapport 2009/180 van 17 september 2009.

De coalitie vindt dat onderzocht moet worden of de thans bekende feiten en omstandigheden mogelijkheden bieden om tot heroverweging van deze woningbouwlocatie te komen. Dit wel tegen het licht van de financiële omstandigheden: als de financiële gevolgen van heroverweging groot zijn, dan kunnen die – mede in het zicht van de aankomende bezuinigingstaakstelling – doorslaggevend zijn om voort te gaan op de ingeslagen weg. In dat geval zullen wel aanpassingen in de infrastructuur nodig zijn in de vorm van ontsluiting(en) van de wijk. De coalitie vindt overigens dat de component sociale woningbouw in het plan Westerdel van groot belang is. Aan woningbouw voor doelgroepen is een grote behoefte en die moet zoveel mogelijk worden gehonoreerd.

De coalitie is voorts van mening dat de woningbouw gericht moet zijn op de behoefte in Langedijk. Zij is niet blind voor in de regionale woonvisie gemaakte afspraken maar stelt vast dat er elders in de regio ook sprake is van een subtiele bevoordeling van de eigen inwoners en wil dat ook voor Langedijk zo regelen. Verder is het van belang dat er voldoende aandacht is voor levensloopbestendige bouw en voor speciale doelgroepen.

De coalitie geeft een hoge prioriteit aan de ontwikkeling van de locaties voormalig Veilingterrein en Broekerveiling. In die plannen moet eveneens zoveel als mogelijk aandacht worden geschonken aan de component sociale woningbouw. Andere inbreilocaties moeten worden ontwikkeld maar er wordt steeds rekening gehouden met het feit dat er voldoende groen in de leefomgeving moet zijn.

De coalitie hecht groot belang aan duurzaamheid, ook bij woningbouwplannen.

In de structuurvisie, zoals die thans in voorbereiding is genomen, moet de mening van de coalitie over de aard en omvang van de bebouwing worden vertaald. De raad bepaalt daartoe de kaders. Overigens is deze nieuwe structuurvisie een voorbeeld waarbij burgerparticipatie wordt toegepast.

Wijkcentrum Noord-Scharwoude

De meningen in de bevolking over planontwikkeling Kerklaan zijn van invloed geweest op de verkiezingsuitslag. In de gesprekken die zijn gevoerd over de coalitievorming is dit ook steeds een belangrijk discussiepunt geweest. Met name de invulling van de speelweide is daarbij een heikel punt. Overigens: ook de feitelijke plek om een wijkcentrum c.a. te lokaliseren was niet voor iedereen even vanzelfsprekend. Geconfronteerd met het feit dat de locatie waarop thans de Overbrugging staat een zogenaamde VLOW²-locatie is én dat er in het kader van de ISV2 regeling subsidie is toegekend voor de ontwikkeling Kerklaan lijken financiële bezwaren in de weg te staan om te komen tot een grondige heroverweging van de plannen. De coalitie trekt daaruit de conclusie dat planontwikkeling Kerklaan noodzakelijk is. De coalitie wil echter het plan zelf goed tegen het licht houden met name als het gaat om de noodzakelijke behoefte en oppervlakte. Uitgangspunt bij de locatie Kerklaan 31-33 en de locatie Speelweide is dat, in samenspraak met bewoners, onderzocht gaat worden welke mogelijkheden er zijn om het wijksteunpunt en de zorgwoningen aan te passen en anders te situeren of ze te verplaatsen, om zo de openheid van het gebied te respecteren.

Sint Pancras

De ontwikkeling van Sint Pancras wordt aan de hand van een aantal scenario's uitgewerkt. Het onderzoeksresultaat wordt afgewacht. De coalitie is van mening dat er op basis van feiten en na grondige consultatie van alle betrokken partijen een keuze moet worden gemaakt. De coalitie verwacht van het college dat het in zijn programma opneemt op welk moment de raad de mogelijkheid krijgt kaderstellende besluiten te nemen over de principiële keuzes. Het kostenaspect speelt daarbij ook een zeer nadrukkelijke rol. De coalitie neemt thans geen standpunt in over de wenselijkheid van de verplaatsing van de voetbalvereniging Vrone. Dat standpunt wordt bepaald op basis van de on-

² VLOW: vrijkomende locaties onderwijs en welzijn.

derzoeksresultaten en de daarna gevoerde maatschappelijke discussie. Essentieel voor de coalitie is dat in Sint Pancras een kwantitatief en kwalitatief voldoende voorzieningenniveau ontstaat, passend binnen de financiële mogelijkheden van de gemeente.

Sportaccommodaties

De resultaten van het sportaccommodatieonderzoek, zoals dat thans wordt uitgevoerd, zijn bepalend voor de meningsvorming binnen de coalitie en de raad. Spreiding over de kernen is vanzelfsprekend. Nabij De Binding wordt een nieuwe sportzaal gerealiseerd die zowel ten dienste staat van de verenigingen als van het onderwijs. De gemeente is overigens faciliterend als het gaat om sportaccommodaties.

Financieel beleid

De komende periode zal op financieel gebied er één zijn van bezuinigingen. Er wordt rekening gehouden met een taakstelling van € 2 mln. In de notitie «Aanpak bezuinigingen gemeente Langedijk» van maart 2010 – welke qua aanpak is gebaseerd op door de VNG aangedragen elementen – bevat een aanzet voor de discussie op welke wijze deze taakstelling kan worden aangepakt.

De gemeentebegroting moet in meerjarenperspectief sluitend zijn. Daartoe kan het nodig zijn incidentele lasten te dekken met incidentele baten, bijvoorbeeld door het gebruik van (algemene) reserves. Het rapport van de Rekenkamer Castricum/Langedijk over reserves en voorzieningen kan voor wat dat laatste betreft aanknopingspunten bieden.

De coalitie kiest er voor niet te tornen aan het huidige sociale beleid van de gemeente. Welzijn, sport en cultuur vormen het cement van de samenleving; de prestatieafspraken met gesubsidieerde instellingen worden onder de loep genomen, maar dat betekent niet dat hier een taakstellende bezuiniging uit naar voren komt. Het gaat erom dat de afspraken actueel worden gehouden en de output wordt beoordeeld op het maatschappelijk effect.

De coalitie stelt vast dat er een directe relatie bestaat tussen gemeentelijke taken en kosten. Een discussie over beperking van de kosten van het ambtelijk apparaat kan alleen plaatsvinden als daar een discussie over taken (en niveau van dienstverlening), efficiency en effectiviteit aan vooraf is gegaan. Die discussie moet plaatsvinden. De coalitie verwacht van het te vormen college dat het hierbij het voortouw neemt.

Het nut en de noodzaak (c.q. de kosten en de opbrengsten) voor Langedijk én voor de gemeentelijke organisatie van de inhuur van derden zal in het kader van noodzakelijk geachte besparingen onder de loep genomen worden. Naast het kosten-/opbrengstenaspect zal ook het kennis-, leer- en ontwikkelaspect voor de gemeentelijke organisatie onderdeel van de beoordeling zijn.

De raad in zijn kaderstellende verantwoordelijkheid zal vanzelfsprekend input aan die discussie geven en de resultaten ervan toetsen en vaststellen. De uit de raad gevormde werkgroep IRIS (Integraal raadsinformatiesysteem) kan hiertoe als voorbereidingsgroep dienen maar dan zal de taakomschrijving van de werkgroep moeten worden aangepast. De coalitie zal hiertoe een voorstel aan de raad doen.

Regionaal beleid

Gemeentelijke samenwerking kan bijdragen aan kostenreductie. De coalitie wil dat zulke samenwerking – met kostenreducerende elementen – nader wordt onderzocht. Het onderzoek van WagenaarHoes Organisatieadvies naar de mogelijkheden om de samenwerking in Regio Alkmaar te kunnen intensiveren en stroomlijnen loopt; de coalitie zal de resultaten kritisch volgen en er bovendien de nadruk op leggen dat samenwerking een meerwaarde moet hebben – ook in financieel perspectief.

Koopzondagen

De coalitie vindt dat het huidige aantal koopzondagen van 12 moet worden gehandhaafd. Erkende feestdagen zoals eerste kerstdag, eerste paasdag en eerste pinksterdag zijn geen koopzondag. Nieuwjaarsdag overigens evenmin.

Missie en visie

«Langedijk, ondernemend samenleven», zoals vastgesteld op 13 mei 2008 is leidend bij het nemen van belangrijke besluiten in de komende jaren. De kaders die in deze missie en visie worden aangeduid worden in dit coalitiedocument verder niet (opnieuw) opgesomd. Waar dat wel gebeurt, gaat het om een benadrukking van elementen uit de missie en visie.

In 2012 wordt de missie en visie geëvalueerd.

Karakteristiek Langedijk

De coalitie kiest er voor dat Langedijk bestaat uit vitale dorpen. Het behoud van de eigen karakteristiek van de dorpen en de gemeente als geheel is uitgangspunt. Zowel bij de ruimtelijke ontwikkeling als bij de samenlevingsopbouw worden inspanningen geleverd dit uitgangspunt vorm te geven.

Voor het welzijn van de ouderen zijn wijkcentra in de kernen onontbeerlijk gezien de toekomstige vergrijzing. Daarnaast kunnen zij ook dienen als springplank naar andere maatschappelijke voorzieningen.

Een vitaal winkelgebied in de kernen is noodzakelijk. Uitgaande van de plannen in Broek op Langedijk en uit oogpunt van economisch perspectief is versterking van het winkelaanbod in Zuid-Scharwoude en Sint Pancras noodzakelijk. Voor de dagelijkse behoeften is een vitaal winkelgebied noodzakelijk maar daarnaast moet ook het gebied ingericht worden als een aangenaam verblijfsgebied. Planologisch moet worden mogelijk gemaakt dat de locatie bibliotheek in Zuid-Scharwoude en in Sint Pancras daarvoor versneld kunnen worden ontwikkeld met winkels.

‘t Behouden Huis in Oudkarspel moet behouden blijven voor maatschappelijke functies en wordt betrokken bij de plannen voor een zorgcentrum.

Brandweer

De vrijwillige brandweer levert een belangrijke bijdrage aan de veiligheidsketen. De coalitie heeft grote waardering voor haar inzet. Discussies over de brandweer worden gevoerd vanuit het standpunt dat preventie en repressie voor de gehele gemeente goed moeten zijn geregeld en dat de «eigen» vrijwilligers zich blijvend kunnen inzetten voor «hun» gemeente.

Handhaving

Handhaving is het sluitstuk van de preventie. Vastgesteld beleid moet worden gehandhaafd. Een betrouwbare overheid zorgt er voor dat overtredingen niet worden getolereerd. Dat geldt voor alle onderwerpen: van bouwen, via horeca tot zwerfvuil. De coalitie wil in dit verband dat het college een onderzoek doet naar de mogelijkheid voor Langedijk een eigen Buitengewoon Opsporingsambtenaar (BOA) te introduceren.

Debat en besluitvorming

Het huidige vergadersysteem is niet voor iedereen even bevredigend. Dat er simultaan twee of drie forumvergaderingen plaatsvinden maakt het soms lastig voor de burger om het overzicht te hou-

den. Het huidige systeem blijft gehandhaafd maar wordt wel in 2011 met de raad geëvalueerd ten einde te bezien of bijstelling gewenst is.

De raadsvergadering is het sluitstuk van het besluitvormingsproces. In de fora vindt het debat en de afweging plaats. De behandeling van onderwerpen in de forumvergadering geschiedt zorgvuldig; alle raadsfracties worden in de gelegenheid gesteld hier een bijdrage aan te leveren. Twee forumbehandelingen is de regel; slechts in uitzonderlijke gevallen kan een onderwerp op één raadsavond worden afgehandeld.

Verkeer

Het door de raad op 30 juni 2009 vastgesteld «Verkeer en vervoerplan Langedijk» – inclusief het bijbehorende actieprogramma – vormt het kader voor het beleid op dit terrein. De coalitie hecht daarbij groot belang aan de verkeersveiligheid in de dorpen, de leefbaarheid in de dorpen en de bereikbaarheid van de dorpen. De coalitie geeft bovendien prioriteit aan de aanleg van veilige voet- en fietspaden. Uitgangspunt moet tenslotte zijn het zoveel mogelijk verkeersveilig inrichten van de kernen. Bij het maken van herinrichtingsplannen, worden de buurtbewoners en belangengroeperingen in een vroeg stadium bij de planvorming betrokken om hun kennis en ervaring in te kunnen brengen.

Over de uitvoering van het Verkeer en vervoerplan zal jaarlijks aan de raad gerapporteerd worden. Onderdeel daarvan zijn tevens de te stellen prioriteiten in de uitvoering.

Voortgezet onderwijs

De coalitie streeft ernaar de randvoorwaarden te vervullen voor een volledige leerweg voortgezet onderwijs binnen de gemeente. Zij weet dat de gemeente hierbij niet leidend is, maar wil de betrokken schoolbesturen oproepen alle pogingen in het werk te stellen dit (alsnog) te realiseren.

Dierenwelzijn

Dierenwelzijn is een onderwerp dat de coalitie aan het hart gaat. De gemeente heeft geen beleid geformuleerd op dit onderwerp. De coalitie wil een nota dierenwelzijn vaststellen, waarin duidelijk wordt gemaakt welk beleid de gemeente wil voeren op het gebied van dierenwelzijn en hoe Langedijk het welzijn van dieren ook in de toekomst kan waarborgen. Preventie neemt daarbij een belangrijke plaats in.

Sociale zorg

De coalitie vindt dat de gemeente alles in het werk moet stellen om te voorkomen dat mensen een beroep moeten doen op een bijstandsuitkering. Lukt dat niet, dan is de inspanning gericht op uitstroom uit de uitkering richting werk. Bij de uitvoering van het minimabeleid, dat gericht is op huishoudens met een inkomen tot 120 procent van het bijstandsniveau, wordt ten volle gebruikgemaakt van de mogelijkheden die het Rijk biedt. De eindejaarsuitkering en een energiepakket zijn daar voorbeelden van. De coalitie verricht wel een extra inspanning om mensen van hun rechten op inkomensondersteuning en zorgvoorzieningen gebruik te laten maken.

Mensen die zorg nodig hebben, krijgen die ook. De coalitie kiest voor een transparante, ruimhartige en rechtvaardige uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) met voldoende keuzemogelijkheden voor ouderen. De Cliëntenraad vervult een belangrijke rol bij de monitoring van het Langedijker beleid en de uitvoering ervan.

Jongeren

De coalitie wil samen met de jongeren mogelijkheden creëren dat deze doelgroep meer gelegenheid krijgt tot contact en ontmoeting. Een mogelijkheid is dat er gezocht wordt naar ruimtes in bijvoorbeeld wijkcentra waar toezicht mogelijk wordt gemaakt.

Veiligheid

Veiligheid is een van de kerntaken van de overheid; op lokaal niveau draagt de gemeente samen met haar partners bij aan een veiliger samenleving; de gemeente voert hierbij de regie. Dit gebeurt de komende periode op basis van de door de raad op 27 januari 2009 vastgestelde Kadernota Duurzame Veiligheid 2009-2012. Uitgangspunt hierbij is dat preventie boven repressie de hoofdbenadering vormt.

In voorkomende gevallen is een stevige persoonsgerichte benadering met een combinatie van repressie en hulpverlening gewenst.

Periodieke rapportage over de actuele veiligheidsgegevens (o.a. Veiligheidsmonitor) is de basis voor een nadere prioriteitsstelling.

De gemeente voert een actief ontmoedigingsbeleid ten aanzien van drugs alsmede een alcoholmatigingsbeleid.

Taken en beleid op het gebied van de brandveiligheid worden beschreven in een op te stellen (2010) brandweerbeleidsplan. Input hiervoor is o.a. een actuele risico-inventarisatie.

Horeca

Ontmoeting en contact horen bij een samenleving waarin men elkaar kent en die functioneert o.a. dankzij een goed voorzieningenniveau. Anderzijds ontstaat onder meer als gevolg van horecabezoek geregeld ernstige overlast voor omwonenden. De coalitie vindt dat de gemeentelijke regelgeving m.b.t. horeca moet worden neergelegd in een op te stellen horecanota; deze regelgeving krijgt vervolgens haar uitwerking ondermeer in de bestemmingsplannen. Zogenaemde glijdende sluitingstijden zijn voor de coalitie bespreekbaar.

Tot besluit

De coalitie van Kleurrijk Langedijk, Dorpsbelang Langedijk, Hart voor Langedijk/D66 en Groen-Links weet zich geplaatst voor een grote uitdaging. Enerzijds vanwege de op de gemeente afkomende bezuinigingstaakstelling – daar maak je je immers als gemeente niet echt populair mee – en anderzijds vanwege het feit dat deze coalitie helemaal nieuw is. De niet collegegebonden fracties zullen deze coalitie aandachtig volgen en ongetwijfeld zoeken naar mogelijkheden voor scherpe oppositie. Aan de andere kant: de coalitie verwacht dat het college op basis van zijn eigen op te stellen (college)programma voor de komende vier jaar, rekening houdend met de afspraken binnen de coalitie, met voorstellen komt. De coalitie nodigt de raadsfracties en (burger)raadsleden, de burgers en belangenorganisaties uit om op inhoud inbreng te hebben op de voorstellen die vanuit het college aan de raad voorgelegd zullen worden. Raadsvoorstellen die een goede uitvoering van de wettelijke taken van de gemeente Langedijk beogen, die noodzakelijk worden om bezuinigingen en besparingen te realiseren als gevolg van de door de rijksoverheid opgelegde kortingen op de algemene uitkering maar ook raadsvoorstellen die verdere invulling geven aan alle beleidsterreinen waarop de gemeente beleid dient vast te stellen.

Politieke tegenstellingen zijn er altijd, maar de coalitie verwacht dat er heel veel is dat de raad in zijn geheel belangrijk vindt en waarbij het belang van de Langedijker samenleving vooropstaat. Dat laatste is voor de coalitie leidend.